

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

6. října 2020*

„Kasační opravný prostředek – Společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP) – Článek 29 SEU – Článek 215 SFEU – Omezující opatření přijatá vůči Íránské islámské republice – Škoda údajně vzniklá žalobkyni v důsledku zařazení jejího jména na seznam osob a subjektů, na které se vztahuje zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů, a ponechání jejího jména na tomto seznamu – Žaloba na náhradu škody – Pravomoc Soudního dvora rozhodnout o žalobě na náhradu škody údajně vzniklé z důvodu omezujících opatření stanovených rozhodnutími v rámci SZBP – Dostatečně závažné porušení právní normy, jejímž cílem je přiznání práv jednotlivcům – Nedostatečné odůvodnění aktů zavádějících omezující opatření“

Ve věci C-134/19 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 18. února 2019,

Bank Refah Kargaran, se sídlem v Teheránu (Írán), zastoupená J.-M. Thouveninem a I. Boubaker, advokáty,

navrhovatelka,

příčemž dalšími účastnicemi řízení jsou:

Rada Evropské unie, zastoupená M. Bishopem a V. Piessevauxem, jako zmocněnci,

žalovaná v prvním stupni,

Evropská komise, zastoupená původně R. Tricotem a C. Zadrou, jakož i A. Tizzano, poté L. Gussettim, A. Bouquetem, R. Tricotem a J. Roberti di Sarsinou, jako zmocněnci,

vedlejší účastnice v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda, R. Silva de Lapuerta, místopředsedkyně, A. Arabadžev, A. Prechal, M. Vilaras, M. Safjan (zpravodaj) a S. Rodin, předsedové senátů, E. Juhász, M. Ilešič, J. Malenovský, F. Biltgen, K. Jürimäe, A. Kumin, N. Jääskinen a N. Wahl, soudci,

generální advokát: G. Hogan,

vedoucí soudní kanceláře: M. Krausenböck, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 9. března 2020,

* Jednací jazyk: francouzština.

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 28. května 2020,

vydává tento

Rozsudek

1. Kasačním opravným prostředkem se společnost Bank Refah Kargaran domáhá částečného zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 10. prosince 2018, Bank Refah Kargaran v. Rada (T-552/15, nezveřejněný, dále jen „napadený rozsudek“, EÚ:T:2018:897), kterým Tribunál zamítl její žalobu, jejímž předmětem je návrh na základě článku 268 SFEU znějící na náhradu škody, která jí údajně vznikla v důsledku přijetí omezujících opatření vůči ní.

Skutečnosti předcházející sporu

2. Skutečnosti předcházející sporu byly popsány v bodech 1 až 13 napadeného rozsudku takto:
 - „1. Projednávaná věc spadá do oblasti omezujících opatření zavedených za účelem vyvinutí tlaku na Íránskou islámskou republiku, aby ukončila jaderné činnosti, které představují riziko šíření jaderných zbraní, a vývoj nosičů jaderných zbraní.
 2. Žalobkyně, Bank Refah Kargaran, je íránská banka.
 3. Dne 26. července 2010 bylo jméno žalobkyně zařazeno na seznam subjektů zapojených do šíření jaderných zbraní, který je obsažen v příloze II rozhodnutí Rady 2010/413/SZBP ze dne 26. července 2010 o omezujících opatřeních vůči Íránu a o zrušení společného postoje 2007/140/SZBP (Úř. věst. 2010, L 195, s. 39). Zařazení jejího jména na seznam bylo odůvodněno tím, že převzala probíhající operace společnosti Bank Mellī Iran poté, co byly vůči této společnosti přijata omezující opatření.
 4. V důsledku toho bylo jméno žalobkyně z téhož důvodu zařazeno prováděcím nařízením Rady (EU) č. 668/2010 ze dne 26. července 2010, kterým se provádí čl. 7 odst. 2 nařízení č. 423/2007 (Úř. věst. 2010, L 195, s. 25), na seznam obsažený v příloze V nařízení Rady (ES) č. 423/2007 ze dne 19. dubna 2007 o omezujících opatřeních vůči Íránu (Úř. věst. 2007, L 103, s. 1). Poté, co bylo nařízení č. 423/2007 zrušeno nařízením Rady (EU) č. 961/2010 ze dne 25. října 2010 o omezujících opatřeních vůči Íránu (Úř. věst. 2010, L 281, s. 1), bylo jméno žalobkyně zařazeno na seznam obsažený v příloze VIII posledně uvedeného nařízení.
 5. Rozhodnutím 2010/644/SZBP ze dne 25. října 2010, kterým se mění rozhodnutí 2010/413 (Úř. věst. 2010, L 281, s. 81), Rada Evropské unie ponechala jméno žalobkyně na seznamu obsaženém v příloze II rozhodnutí 2010/413. Rozhodnutím Rady 2011/783/SZBP ze dne 1. prosince 2011, kterým se mění rozhodnutí 2010/413 (Úř. věst. 2011, L 319, s. 71), se tento seznam v rozsahu, v němž se týká žalobkyně, nezměnil.
 6. Prováděcím nařízením Rady (EU) č. 1245/2011 ze dne 1. prosince 2011, kterým se provádí nařízení č. 961/2010 (Úř. věst. 2011, L 319, s. 11), bylo jméno žalobkyně ponecháno na seznamu obsaženém v příloze VIII nařízení č. 961/2010. Nařízení č. 961/2010 bylo zrušeno nařízením Rady (EU) č. 267/2012 ze dne 23. března 2012 o omezujících opatřeních vůči Íránu (Úř. věst. 2012, L 88, s. 1). Jméno žalobkyně bylo zařazeno na seznam obsažený v příloze IX tohoto posledně uvedeného nařízení. Důvody uplatněné vůči žalobkyni zůstaly nezměněny.

7. Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 19. ledna 2011 podala žalobkyně žalobu, zapsanou do rejstříku pod číslem T-24/11, znějící zejména na zrušení rozhodnutí 2010/644 a nařízení č. 961/2010 v rozsahu, v němž se jí tyto akty týkaly. Žalobkyně následně svá návrhová žádání upravila tak, aby zněla na zrušení rozhodnutí 2011/783, prováděcího nařízení č. 1245/2011 a nařízení č. 267/2012 v rozsahu, v němž se jí tyto akty týkaly.
8. V bodě [83] rozsudku ze dne 6. září 2013, Bank Refah Kargaran v. Rada (T-24/11, EU:T:2013:403, dále jen ‚zrušovací rozsudek‘), Tribunál vyhověl druhému žalobnímu důvodu vznesenému žalobkyní v rozsahu, v němž se dovolávala porušení povinnosti uvést odůvodnění.
9. V důsledku toho Tribunál zrušil zařazení jména žalobkyně na seznamy obsažené v příloze II rozhodnutí 2010/413, ve znění vyplývajícím z rozhodnutí 2010/644 a následně z rozhodnutí 2011/783, v příloze VIII nařízení č. 961/2010, ve znění vyplývajícím z prováděcího nařízení č. 1245/2011, a v příloze IX nařízení č. 267/2012.
10. Ve zrušujícím rozsudku Tribunál rovněž rozhodl, že účinky přílohy II rozhodnutí 2010/413, ve znění vyplývajícím z rozhodnutí 2010/644 a následně z rozhodnutí 2011/783, jsou vůči žalobkyni zachovány až do okamžiku, kdy nastanou účinky zrušení přílohy IX nařízení č. 267/2012 v rozsahu, v němž se týká žalobkyně.
11. V návaznosti na zrušující rozsudek bylo rozhodnutím Rady 2013/661/SZBP ze dne 15. listopadu 2013, kterým se mění rozhodnutí 2010/413 (Úř. věst. 2013, L 306, s. 18), jméno žalobkyně odstraněno ze seznamu obsaženého v příloze II rozhodnutí 2010/413.
12. V důsledku toho bylo prováděcím nařízením Rady (EU) č. 1154/2013 ze dne 15. listopadu 2013, kterým se provádí nařízení č. 267/2012 (Úř. věst. 2013, L 306, s. 3), jméno žalobkyně opětovně zařazeno na seznam obsažený v příloze IX nařízení č. 267/2012. Pokud jde o žalobkyni, bylo uvedeno následující odůvodnění:

„Subjekt poskytující podporu íránské vládě. Z 94 % je ve vlastnictví Iranian Social Security Organisation [íránská organizace sociálního zabezpečení], kterou ovládá íránská vláda; poskytuje íránským ministerstvům bankovní služby.“
13. Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 28. ledna 2014 podala žalobkyně žalobu, kterou se domáhala mimo jiné zrušení rozhodnutí 2013/661 a prováděcího nařízení č. 1154/2013 v rozsahu, v němž se jí tyto akty týkaly. Rozsudkem ze dne 30. listopadu 2016, Bank Refah Kargaran v. Rada (T-65/14, nezveřejněný, EU:T:2016:692), Tribunál žalobu zamítl. Tento rozsudek nebyl předmětem kasačního opravného prostředku.“

Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek

3. Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 25. září 2015 podala navrhovatelka žalobu, kterou se domáhala toho, aby byla Unii uložena povinnost nahradit újmu vyplývající z přijetí a ponechání omezujících opatření, která se jí týkala a jež byla zrušena zrušujícím rozsudkem, a to tak, že jí z titulu majetkové újmy zaplatí částku ve výši 68 651 318 eur, navýšenou o zákonné úroky, a z titulu nemajetkové újmy částku ve výši 52 547 415 eur, navýšenou o zákonné úroky, jakož i podpůrně toho, aby Tribunál určil, že všechny částky požadované z titulu nemajetkové újmy nebo jejich část se považují za majetkovou újmu.
4. Napadeným rozsudkem Tribunál zamítl žalobu v plném rozsahu a uložil navrhovatelce náhradu nákladů řízení.

- 5 V první řadě Tribunál v bodech 25 až 32 napadeného rozsudku zkoumal i bez návrhu svou pravomoc rozhodovat o žalobě na náhradu škody související s rozhodnutími 2010/413, 2010/644 a 2011/783, přijatými v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP).
- 6 V tomto ohledu Tribunál v bodě 27 napadeného rozsudku uvedl, že navrhovatelka nerozlišovala mezi odpovědností Unie, která pramení z přijetí rozhodnutí 2010/413, 2010/644 a 2011/783 v rámci SZBP, a odpovědností Unie, která pramení z přijetí nařízení č. 961/2010 a č. 267/2012, jakož i prováděcího nařízení č. 1245/2011.
- 7 Tribunál měl v bodě 30 napadeného rozsudku za to, že z čl. 24 odst. 1 druhého pododstavce šesté věty SEU a čl. 275 prvního pododstavce SFEU vyplývá, že unijní soud nemá v zásadě pravomoc ve vztahu k ustanovením primárního práva týkajícím se SZBP ani k právním aktům přijatým na jejich základě a že v souladu s čl. 275 druhým pododstavcem SFEU má unijní soud pravomoc v oblasti SZBP jen výjimečně. Tribunál dodal, že tato pravomoc zahrnuje jednak kontrolu dodržování článku 40 SEU a jednak projednávání žalob na neplatnost podaných jednotlivci za podmínek stanovených v čl. 263 čtvrtém pododstavci SFEU proti omezujícím opatřením přijatým Radou v rámci SZBP a že čl. 275 druhý pododstavec SFEU naproti tomu nesvěřuje unijnímu soudu žádnou pravomoc rozhodovat o jakékoli žalobě na náhradu škody. Tribunál z toho vyvodil, že žaloba na náhradu škody, která zní na náhradu újmy údajně vzniklé v důsledku aktu přijatého v rámci SZBP, nespadá do jeho pravomoci.
- 8 Tribunál v bodě 31 napadeného rozsudku rozhodl, že má v souladu s článkem 215 SFEU naproti tomu pravomoc rozhodovat o návrhu na náhradu újmy, která údajně vznikla osobě nebo subjektu z důvodu omezujících opatření, která vůči nim byla přijata.
- 9 Tribunál z toho v bodě 32 napadeného rozsudku vyvodil, že nemá pravomoc rozhodnout o návrhu navrhovatelky v rozsahu, v němž se tento návrh týká náhrady újmy údajně vzniklé v důsledku omezujících opatření stanovených v rozhodnutích 2010/413, 2010/644 a 2011/783, a že má pravomoc rozhodnout o žalobě pouze v rozsahu, v němž je tvrzena mimosmluvní odpovědnost Unie z důvodu nařízení č. 961/2010 a č. 267/2012, jakož i prováděcího nařízení č. 1245/2011.
- 10 Ve druhé řadě, pokud jde o přezkum opodstatněnosti žaloby na náhradu škody v rozsahu, v němž se týkala nařízení uvedených v předchozím bodě, Tribunál ověřil, zda byla splněna podmínka týkající se protiprávnosti jednání vytýkaného Radě.
- 11 Zaprvé Tribunál v bodě 41 napadeného rozsudku uvedl, že ve zrušujícím rozsudku zrušil zařazení jména navrhovatelky na seznamy obsažené v příloze VIII nařízení č. 961/2010, ve znění vyplývajícím z prováděcího nařízení č. 1245/2011, a v příloze IX nařízení č. 267/2012, a to na základě výtky vycházející z porušení povinnosti uvést odůvodnění, když konstatoval, že zdůvodnění tohoto zařazení nebylo dostatečně přesné.
- 12 V tomto ohledu Tribunál v bodě 43 napadeného rozsudku rozhodl, že podle ustálené judikatury nemůže porušení povinnosti uvést odůvodnění zakotvené v článku 296 SFEU samo o sobě založit odpovědnost Unie.
- 13 Tribunál v bodě 45 napadeného rozsudku dodal, že ve zrušujícím rozsudku zrušil omezující opatření vůči navrhovatelce z důvodu porušení povinnosti uvést odůvodnění, ale nerozhodl o jejich opodstatněnosti. Upřesnil, že protiprávnost konstatovaná v rozsudku ze dne 25. listopadu 2014, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (T-384/11, EU:T:2014:986), potvrzená v řízení o kasačním opravném prostředku rozsudkem ze dne 30. května 2017, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (C-45/15 P, EU:C:2017:402), je tedy odlišná a že jelikož Tribunál v posledně uvedeném rozsudku nerozhodl o porušení povinnosti uvést odůvodnění Radou, nemůže z něj navrhovatelka vyvozovat argument ohledně prokázání dostatečně závažného porušení unijního práva v projednávané věci.

- 14 Zadržel Tribunál v bodě 49 napadeného rozsudku uvedl, že navrhovatelka odkázala na bod 82 zrušujícího rozsudku, v němž Tribunál konstatoval, že Rada porušila povinnost sdělit jí, coby dotčenému subjektu, skutečnosti použité proti ní, pokud jde o důvod použitý pro opatření spočívající ve zmrazení finančních prostředků, která byla vůči ní přijata. Tribunál měl nicméně za to, že toto konstatování musí být vykládáno ve světle argumentu navrhovatelky uvedeného v bodě 68 uvedeného zrušujícího rozsudku, podle kterého nedostatečné odůvodnění nebylo zhojeno dokumenty později poskytnutými Radou. Tribunál v bodě 50 napadeného rozsudku dodal, že toto konstatování nemůže samo o sobě prokázat existenci dostatečně závažného porušení práva na obhajobu.
- 15 Kromě toho Tribunál v bodě 51 napadeného rozsudku zdůraznil, že vzhledem k tomu, že navrhovatelka podala žalobu proti omezujícím opatřením, která byla vůči ní přijata, a Tribunál tato opatření ve zrušujícím rozsudku zrušil, nemůže se v projednávané věci dovolávat existence dostatečně závažného porušení svého práva na účinnou soudní ochranu.
- 16 Zatřetí Tribunál v bodech 52 až 58 napadeného rozsudku posuzoval argument navrhovatelky vznesený v její replice, podle něhož Rada tím, že protiprávně zařadila její jméno na seznamy osob, na něž se vztahují omezující opatření, neuplatnila kritérium, které údajně uplatnila, a sice kritérium týkající se subjektů, které napomohly označeným osobám nebo subjektům vyhnout se ustanovením stanoveným některými rezolucemi Rady bezpečnosti Organizace spojených národů nebo rozhodnutím 2010/413 nebo je porušit, jelikož odůvodnění zvolené pro zařazení jejího jména, konkrétně to, že převzala operace společnosti Bank Melli Iran, neodpovídá tomuto kritériu.
- 17 V tomto ohledu měl Tribunál v bodě 55 napadeného rozsudku za to, že žalobní důvod a argumenty vznesené v žalobě, jejichž cílem je prokázat existenci dostatečně závažného porušení právní normy přiznávající práva jednotlivcům, jež může založit odpovědnost Unie, vycházejí pouze z protiprávnosti údajně zjištěných Tribunálem ve zrušujícím rozsudku a že mezi těmito protiprávnostmi navrhovatelka ve fázi žaloby neuvedla údajné protiprávnosti založené na nesouladu odůvodnění pro zařazení jejího jména na seznamy osob, na něž se vztahují omezující opatření, s kritériem uplatněným Radou.
- 18 Tribunál v bodech 56 a 57 napadeného rozsudku dodal, že kromě toho se argument předložený žalobkyní v její replice liší od argumentu uvedeného v žalobě v tom, že není založen na porušení povinnosti uvést odůvodnění, ale na zpochybnění opodstatněnosti odůvodnění jejího zařazení na seznam, a že argument předložený žalobkyní v replice tedy nemůže být považován za rozšíření žalobního důvodu vzneseného v žalobě. Tribunál z toho v bodě 58 napadeného rozsudku vyvodil, že jelikož žalobkyně vznesla tento argument až ve stadiu repliky a neváže se k žádnému žalobnímu důvodu ani argumentu vznesenému v žalobě, je třeba jej kvalifikovat jako nový žalobní důvod, a tudíž jej odmítnout jako nepřijatelný.
- 19 Začtvrté Tribunál v bodech 59 a 60 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že podmínka vzniku mimosmluvní odpovědnosti Unie týkající se protiprávnosti jednání vytykaného Radě nebyla v projednávané věci splněna, a že tudíž žaloba musí být zamítnuta, aniž je nutné zkoumat ostatní podmínky vzniku takové odpovědnosti.

Návrhová žádání stran před Soudním dvorem

- 20 Navrhovatelka v kasačním opravném prostředku navrhuje, aby Soudní dvůr:
- napadený rozsudek částečně zrušil;
 - uložil Unii povinnost nahradit újmu vyplývající z přijetí a ponechání omezujících opatření, která se jí týkala a jež byla zrušena zrušujícím rozsudkem, a to tak, že jí zaplatí částku ve výši 68 651 318 eur jako náhradu majetkové újmy a částku 52 547 415 eur jako náhradu nemajetkové újmy;

- podpůrně vrátil věc Tribunálu a
 - v obou případech uložil Radě náhradu nákladů řízení v obou stupních.
- 21 Rada navrhuje, aby Soudní dvůr:
- kasační opravný prostředek zamítl a
 - uložil navrhovatelce náhradu veškerých nákladů řízení.
- 22 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:
- kasační opravný prostředek zamítl a
 - uložil navrhovatelce náhradu nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

K pravomoci Soudního dvora Evropské unie

- 23 Úvodem je třeba uvést, že Tribunál v bodě 32 napadeného rozsudku učinil i bez návrhu závěr, že nemá pravomoc rozhodnout o žalobě navrhovatelky na náhradu škody v rozsahu, v němž se tato žaloba týká náhrady újmy údajně vzniklé z důvodu omezujících opatření stanovených v rozhodnutích v rámci SZBP, založených na článku 29 SEU (dále jen „rozhodnutí SZBP“).
- 24 I když navrhovatelka ve svém kasačním opravném prostředku navrhuje zrušení napadeného rozsudku v plném rozsahu, včetně části tohoto rozsudku, kterou se zamítá návrh na náhradu újmy, která údajně vznikla z důvodu omezujících opatření stanovených rozhodnutími SZBP, nezpochybňuje tento závěr jako takový.
- 25 Avšak vzhledem k tomu, že otázka pravomoci Soudního dvora rozhodovat ve sporu je nepominutelnou podmínkou řízení, může ji Soudní dvůr zkoumat v kterékoli fázi řízení, a to i bez návrhu (rozsudek ze dne 12. listopadu 2015, *Elitaliana v. Eulex Kosovo*, C-439/13 P, EU:C:2015:753, bod 37 a citovaná judikatura).
- 26 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle čl. 24 odst. 1 druhého pododstavce poslední věty SEU a čl. 275 prvního pododstavce SFEU Soudní dvůr Evropské unie nemá v zásadě pravomoc ve vztahu k ustanovením SZBP ani k aktům přijatým na jejich základě (rozsudky ze dne 24. června 2014, *Parlement v. Rada*, C-658/11, EU:C:2014:2025, bod 69, a ze dne 28. března 2017, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 60).
- 27 Smlouvy však výslovně stanoví dvě výjimky z této zásady. Jak v čl. 24 odst. 1 druhém pododstavci poslední větě SEU, tak v čl. 275 druhém pododstavci SFEU se totiž stanoví, že Soudní dvůr Evropské unie má pravomoc kontrolovat dodržování článku 40 SEU. Kromě toho se v čl. 24 odst. 1 druhém pododstavci poslední větě SEU svěřuje Soudnímu dvoru pravomoc přezkoumávat legalitu některých rozhodnutí uvedených v čl. 275 druhém pododstavci SFEU. Toto posledně uvedené ustanovení stanoví pravomoc Soudního dvora rozhodovat o žalobách podaných za podmínek stanovených v čl. 263 čtvrtém pododstavci SFEU, které se týkají přezkumu legality rozhodnutí Rady, jež byla přijata na základě ustanovení o SZBP a jimiž se stanoví omezující opatření vůči fyzickým nebo právnickým osobám (rozsudek ze dne 28. března 2017, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 60).

- 28 V projednávané věci zrušil Tribunál zrušujícím rozsudkem z důvodu nedostatečného odůvodnění rozhodnutí SZBP, jakož i nařízení založená na článku 215 SFEU týkající se omezujících opatření, která sice nespádají do SZBP, avšak provádějí uvedená rozhodnutí, a to v rozsahu, v němž se tyto akty týkaly navrhovatelky. V žalobě na náhradu škody navazující na zrušující rozsudek navrhovatelka nerozlišovala mezi odpovědností Unie, která vyplývá z těchto rozhodnutí SZBP, a odpovědností Unie vyplývající z těchto nařízení.
- 29 Je přitom nesporné, jak ostatně Tribunál správně v podstatě rozhodl v bodě 31 napadeného rozsudku, že Soudní dvůr Evropské unie má pravomoc rozhodovat o žalobě na náhradu újmy, která navrhovatelce údajně vznikla z důvodu omezujících opatření stanovených vůči ní uvedenými nařízeními.
- 30 Soudní dvůr již v minulosti uplatnil podmínky týkající se vzniku mimosmluvní odpovědnosti Unie v návaznosti na zrušení nařízení založených na článku 215 SFEU, zejména pak v rozsudku ze dne 30. května 2017, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (C-45/15 P, EU:C:2017:402).
- 31 Kromě toho článek 275 SFEU zajisté výslovně nezmiňuje pravomoc Soudního dvora Evropské unie rozhodovat o újmě údajně vzniklé z důvodu omezujících opatření stanovených rozhodnutími SZBP.
- 32 Avšak zaprvé ustanovení čl. 24 odst. 1 druhého pododstavce poslední věty SEU a čl. 275 prvního pododstavce SFEU zavádějí výjimku z pravidla obecné pravomoci, kterou článek 19 SEU přiznává Soudnímu dvoru Evropské unie za účelem zajištění dodržování práva při výkladu a provádění Smluv. V důsledku toho musí být uvedený čl. 24 odst. 1 a čl. 275 první pododstavec vykládány restriktivně (rozsudky ze dne 24. června 2014, *Parlament v. Rada*, C-658/11, EU:C:2014:2025, bod 70, jakož i ze dne 19. července 2016, *H v. Rada a další*, C-455/14 P, EU:C:2016:569, bod 40).
- 33 Dále je žaloba na náhradu škody samostatným procesním prostředkem, který má v rámci systému procesních prostředků specifickou funkci a jehož využití je vázáno na podmínky, které jsou koncipovány s ohledem na jeho zvláštní účel (rozsudky ze dne 28. dubna 1971, *Lütticke v. Komise*, 4/69, EU:C:1971:40, bod 6, a ze dne 10. září 2019, *HTTS v. Rada*, C-123/18 P, EU:C:2019:694, bod 40).
- 34 Zadruhé musí být žaloba na náhradu škody chápána s ohledem na celý systém soudní ochrany jednotlivců zavedený Smlouvami (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 5. prosince 1979, *Amylum a Tunnel Refineries v. Rada a Komise*, 116/77 a 124/77, EU:C:1979:273, bod 14, jakož i ze dne 12. dubna 1984, *Unifrex v. Komise a Rada*, 281/82, EU:C:1984:165, bod 11), jelikož tato žaloba přispívá k účinnosti této ochrany (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. září 2006, *Reynolds Tobacco a další v. Komise*, C-131/03 P, EU:C:2006:541, body 82 a 83).
- 35 V tomto ohledu, jak vyplývá z článku 2 SEU, který patří k obecným ustanovením Smlouvy o EU, a z článku 21 SEU týkajícího se vnější činnosti Unie, na který odkazuje článek 23 SEU týkající se SZBP, je Unie založena zejména na zásadě rovnosti a právního státu (rozsudek ze dne 28. března 2017, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 72 a citovaná judikatura).
- 36 Článek 47 Listiny základních práv Evropské unie, který je potvrzením zásady účinné soudní ochrany, ostatně podle svého prvního pododstavce vyžaduje, aby každý, jehož práva a svobody zaručené právem Unie byly porušeny, měl za podmínek stanovených tímto článkem právo na účinné prostředky nápravy před soudem. Samotná existence účinného soudního přezkumu sloužícího k zajištění dodržování ustanovení unijního práva je přitom inherentní existenci právního státu (rozsudek ze dne 28. března 2017, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 73 a citovaná judikatura).
- 37 Jak bylo přitom připomenuto v bodech 29 a 30 tohoto rozsudku, Soudní dvůr Evropské unie má pravomoc rozhodovat o žalobě na náhradu škody v rozsahu, v němž se týká omezujících opatření stanovených nařízením založenými na článku 215 SFEU.

- 38 Tento článek, který zakotvuje propojení mezi cíli Smlouvy o EU v oblasti SZBP a akcemi Unie zahrnujícími hospodářská opatření spadající do působnosti Smlouvy o FEU, umožňuje Radě rozhodující kvalifikovanou většinou přijímat na základě společného návrhu vysokého představitele a Komise nařízení za účelem uplatnění omezujících opatření, spadají-li tato opatření do působnosti Smlouvy o FEU, a zejména k zajištění jejich jednotného použití všemi členskými státy (rozsudek ze dne 28. března 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 89).
- 39 Za těchto podmínek, a jak v podstatě uvedl generální advokát v bodech 67 a 68 svého stanoviska, nezbytná soudržnost systému soudní ochrany stanoveného unijním právem vyžaduje, aby Soudní dvůr Evropské unie měl za účelem zabránění vzniku mezery v soudní ochraně dotčených fyzických a právnických osob rovněž pravomoc rozhodovat o újmě údajně vzniklé z důvodu omezujících opatření stanovených rozhodnutími SZBP.
- 40 Konečně nelze souhlasit s tvrzením Rady, podle kterého vzhledem k tomu, že nařízení založená na článku 215 SFEU v podstatě přebírají rozhodnutí, jejichž právním základem je článek 29 SEU, zajišťují pravomoc Soudního dvora Evropské unie rozhodovat o újmě údajně vzniklé z důvodu omezujících opatření přijatých na základě článku 215 SFEU úplnou soudní ochranu dotčených fyzických nebo právnických osob.
- 41 Jak totiž uznává sama Rada, rozhodnutí SZBP a nařízení založená na článku 215 SFEU, jejichž cílem je provedení těchto rozhodnutí, nemusí být věcně totožná. Pokud jde zejména o fyzické osoby, omezení vstupu na území členských států mohou být zahrnuta do rozhodnutí SZBP, aniž by byla nutně převzata do nařízení založených na článku 215 SFEU.
- 42 Kromě toho veřejné označení osob, na které se vztahují omezující opatření, provází potupa a nedůvěra (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. května 2013, Abdulrahim v. Rada a Komise, C-239/12 P, EU:C:2013:331, bod 70, jakož i citovaná judikatura), u nichž nelze vyloučit, že by mohly být původcem újmy a odůvodnit podání žaloby na náhradu škody.
- 43 Zásada účinné soudní ochrany osob nebo subjektů, na které se vztahují omezující opatření, proto k tomu, aby byla tato ochrana úplná, vyžaduje, aby Soudní dvůr Evropské unie mohl rozhodnout o žalobě na náhradu škody podané těmito osobami nebo subjekty, jež směřuje k získání náhrady újmy způsobené omezujícími opatřeními stanovenými rozhodnutími SZBP.
- 44 Je tudíž třeba konstatovat, že Tribunál a – v případě kasačního opravného prostředku – Soudní dvůr mají pravomoc rozhodovat o žalobě na náhradu škody v rozsahu, v němž směřuje k získání náhrady újmy, která údajně vznikla z důvodu omezujících opatření přijatých vůči fyzickým nebo právnickým osobám a stanovených rozhodnutími SZBP.
- 45 Tento závěr není zpochybněn argumentem Rady vycházejícím z rozsudků ze dne 27. února 2007, Gestoras Pro Amnistía a další v. Rada (C-354/04 P, EU:C:2007:115, bod 46), jakož i ze dne 27. února 2007, Segi a další v. Rada (C-355/04 P, EU:C:2007:116, bod 46). Z těchto rozsudků vyplývá, že v rámci tehdy platných Smluv nepřiznával článek 35 EU Soudnímu dvoru Evropské unie žádnou pravomoc rozhodovat o jakékoli žalobě na náhradu škody, pokud šlo o hlavu VI Smlouvy o EU, ve znění před Lisabonskou smlouvou, nadepsanou „Ustanovení o policejní a justiční spolupráci v trestních věcech“.
- 46 Rada se opírá o rozsudek ze dne 27. února 2007, Segi a další v. Rada (C-355/04 P, EU:C:2007:116, body 50 a 56), na podporu tvrzení, podle kterého je třeba použít stejný výklad, pokud jde o SZBP, která byla předmětem hlavy V Smlouvy o EU ve znění před Lisabonskou smlouvou, jelikož pouze soudy členských států jsou příslušné, pokud jde o žaloby na náhradu škody podané v této oblasti.
- 47 V tomto ohledu je třeba uvést, že struktura Smluv se změnila v porovnání se strukturou existující v době rozhodné z hlediska skutkového stavu ve věcech, ve kterých byly vydány rozsudky uvedené v bodě 45 tohoto rozsudku. Od té doby Lisabonská smlouva, která vstoupila v platnost dne

1. prosince 2009, tím, že přiznala Unii jedinou právní subjektivitu zakotvenou v článku 47 SEU, ukončila dříve činěné oddělování Evropského společenství od Evropské unie. To mělo za následek zejména začlenění ustanovení týkajících se SZBP do obecného rámce unijního práva, přestože tato politika podléhá zvláštním pravidlům a postupům, jak vyplývá z článku 24 SEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. března 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 91).

- 48 Z této nové struktury vyplývá, že pro účely posouzení současného rozsahu pravomocí Soudního dvora Evropské unie v oblasti SZBP jsou zcela irelevantní ustanovení Smlouvy o EU týkající se pravomocí tohoto orgánu, která se použila před vstupem Lisabonské smlouvy v platnost, a v důsledku toho i rozsudky, jichž se Rada dovolává.
- 49 Ze všech výše uvedených úvah vyplývá, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když měl v bodě 30 napadeného rozsudku za to, že žaloba na náhradu škody, jež údajně vznikla fyzické nebo právnické osobě z důvodu omezujících opatření stanovených rozhodnutími SZBP, nespadá do jeho pravomoci.
- 50 Je však třeba připomenout, že pokud se ukáže, že v odůvodnění rozhodnutí Tribunálu došlo k porušení unijního práva, avšak je patrné, že jeho výrok je opodstatněný z jiných právních důvodů, nemůže takové porušení vést ke zrušení tohoto rozhodnutí a je třeba nahradit odůvodnění (rozsudek ze dne 26. července 2017, Rada v. LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, bod 75).
- 51 V projednávané věci je nesporné, že zrušujícím rozsudkem byla rozhodnutí SZBP, jakož i nařízení založená na článku 215 SFEU zrušena ze stejných důvodů, že navrhovatelka v rámci své žaloby na náhradu škody nerozlišovala mimosmluvní odpovědnost vyplývající z těchto rozhodnutí a z těchto nařízení a že Tribunál napadeným rozsudkem zamítl posledně uvedenou žalobu v plném rozsahu.
- 52 Za těchto podmínek je třeba mít za to, že nesprávné právní posouzení konstatované v bodě 49 tohoto rozsudku by nemělo vliv na výrok napadeného rozsudku v případě, že by žádný z důvodů kasačního opravného prostředku nevedl k vyvrácení posouzení opodstatněnosti žaloby na náhradu škody provedeného Tribunálem.

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku

Argumentace účastnic řízení

- 53 První důvod kasačního opravného prostředku vychází z toho, že nedostatečné odůvodnění aktů zrušených zrušujícím rozsudkem představuje dostatečně závažné porušení normy unijního práva, jejímž cílem je přiznání práv jednotlivcům.
- 54 Navrhovatelka tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když měl v bodě 43 napadeného rozsudku za to, že porušení povinnosti uvést odůvodnění zakotvené v článku 296 SFEU nemůže samo o sobě založit odpovědnost Unie.
- 55 Judikatura, z níž Tribunál vycházel, totiž není relevantní, jelikož se týká aktů nařizovací povahy, a nikoli omezujících opatření s individuální působností, která mají, jako je tomu v projednávané věci, významný dopad na práva a svobody dotčených osob.
- 56 Mimoto povinnost uvést odůvodnění je podstatnou složkou řádného výkonu spravedlnosti. V tomto smyslu Soudní dvůr konstatoval zásadní povahu zásady dodržování práva na obhajobu a práva na účinnou soudní ochranu v každém řízení, které může vést k individuálním sankcím se škodlivými

účinky, zejména v rozsudku ze dne 8. února 2007, *Groupe Danone v. Komise* (C-3/06 P, EU:C:2007:88, bod 68). Taková povinnost je ještě důležitější v případě rozhodnutí, jejichž samotným předmětem je, stejně jako v případě omezujících opatření s individuální působností, způsobit újmu.

- 57 Konečně navrhovatelka Tribunálu podpůrně vytýká, že měl za to, že jeho úlohou není provést konkrétní posouzení závažnosti tvrzeného porušení za účelem posouzení, zda toto porušení představuje dostatečně závažné porušení normy unijního práva, jehož cílem je přiznat práva jednotlivcům.
- 58 Rada a Komise tyto argumenty zpochybňují.

Závěry Soudního dvora

- 59 V bodě 43 napadeného rozsudku Tribunál rozhodl, že podle ustálené judikatury nemůže porušení povinnosti uvést odůvodnění samo o sobě založit odpovědnost Unie.
- 60 Navrhovatelka tvrdí, že se tato judikatura použije pouze v případě chybějícího nebo nedostatečného odůvodnění nařizovacího aktu.
- 61 V tomto ohledu je třeba připomenout, že z hlediska systému procesních prostředků je cílem odůvodnění aktů s obecnou působností umožnit Soudnímu dvoru vykonat přezkum legality v rámci článku 263 SFEU ve prospěch procesních subjektů, kterým Smlouva o FEU umožňuje takovou žalobu podat (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. září 1982, *Kind v. EHS*, 106/81, EU:C:1982:291, bod 14). Naproti tomu případné nedostatečné odůvodnění aktu s obecnou působností nemůže samo o sobě založit odpovědnost Unie (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 15. září 1982, *Kind v. EHS*, 106/81, EU:C:1982:291, bod 14, a ze dne 30. září 2003, *Eurocoton a další v. Rada*, C-76/01 P, EU:C:2003:511, bod 98).
- 62 V tomtéž smyslu Soudní dvůr uvedl, že nedostatečné odůvodnění aktu zavádějícího omezující opatření samo o sobě nemůže založit mimosmluvní odpovědnost Unie (rozsudek ze dne 10. září 2019, *HTTS v. Rada*, C-123/18 P, EU:C:2019:694, bod 103). Na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelka, se tedy tato judikatura použije nejen na akt s obecnou působností, ale i na akt zavádějící omezující opatření, která mají individuální působnost.
- 63 Je tedy třeba konstatovat, že Tribunál měl v bodě 43 napadeného rozsudku právem za to, že nedostatečné odůvodnění aktů zavádějících omezující opatření vůči navrhovatelce nemůže samo o sobě založit odpovědnost Unie, a tudíž zamítnout první důvod kasačního opravného prostředku.
- 64 Je však třeba připomenout, že povinnost uvést odůvodnění stanovená v článku 296 SFEU představuje podstatnou formální náležitost, která musí být odlišena od otázky opodstatněnosti odůvodnění, která je součástí posouzení materiální legality sporného aktu. Odůvodnění rozhodnutí je totiž formálním vyjádřením důvodů, na kterých toto rozhodnutí spočívá. Nejsou-li tyto důvody podloženy nebo jsou stíženy vadami, je jimi stížena materiální legalita rozhodnutí, avšak nikoli jeho odůvodnění (rozsudky ze dne 10. července 2008, *Bertelsmann a Sony Corporation of America v. Impala*, C-413/06 P, EU:C:2008:392, bod 181, jakož i ze dne 16. listopadu 2017, *Ludwig-Bölkow-Systemtechnik v. Komise*, C-250/16 P, EU:C:2017:871, bod 16).
- 65 Z toho vyplývá, jak v podstatě uvedl generální advokát v bodě 88 svého stanoviska, že odpovědnost Unie může vzniknout zejména tehdy, jsou-li unijní akty, na nichž je založeno omezující opatření, stíženy nedostatečným nebo chybějícím odůvodněním a Rada neposkytla důkazy, které by mohly prokázat opodstatněnost uvedeného opatření, pokud osoba nebo subjekt, na které se toto opatření vztahuje, výslovně uplatní ve své žalobě na náhradu škody žalobní důvod v tomto smyslu.

K druhému důvodu kasačního opravného prostředku

Argumentace účastnic řízení

- 66 Druhý důvod kasačního opravného prostředku vychází z toho, že dosažením zrušení omezujících opatření se uplatnění dostatečně závažného porušení práva na účinnou soudní ochranu nestává zbytečným.
- 67 Navrhovatelka uvádí, že podle bodu 51 napadeného rozsudku je právo na účinnou soudní ochranu v zásadě procesní povahy, jelikož se omezuje na právo na podání žaloby na neplatnost.
- 68 Ve zrušujícím rozsudku však Tribunál nerozhodl o všech uplatňovaných výtkách, jelikož omezující opatření zrušil pouze z důvodu nedostatečného odůvodnění aktů zavádějících omezující opatření. Navrhovatelka přitom rovněž tvrdila porušení jejího práva na účinnou soudní ochranu. Domnívá se, že v rámci své žaloby na náhradu škody se může tohoto porušení dovolávat, jelikož nebylo rozhodnuto o celé její argumentaci.
- 69 Navrhovatelka má dále za to, že zrušením protiprávního omezujícího opatření se kritika protiprávnosti, již se dopustila Rada, jakožto závažného porušení práva na účinnou soudní ochranu nestává zbytečnou. Přezkum případného porušení tohoto práva tak závisí na rozsahu prostoru pro uvážení, který měla Rada ve vztahu k porušenému pravidlu, s ohledem na závažnost protiprávního jednání, a zejména na délku jeho trvání.
- 70 V tomto ohledu Soudní dvůr v rozsudku ze dne 30. května 2017, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (C-45/15 P, EU:C:2017:402, bod 40), podle jejího názoru rozhodl, že i když je omezující opatření zrušeno na základě žaloby na neplatnost, může protiprávnost, k níž došlo, představovat dostatečně závažné porušení unijního práva, včetně práva na účinnou soudní ochranu.
- 71 Rada a Komise tvrdí, že tento důvod kasačního opravného prostředku musí být zamítnut.

Závěry Soudního dvora

- 72 Úvodem je třeba uvést, že Tribunál měl v bodě 55 napadeného rozsudku za to, že žalobní důvod a argumenty vznesené v žalobě, jejichž cílem je prokázat existenci dostatečně závažného porušení normy unijního práva, jejímž cílem je přiznání práv jednotlivcům, které může založit mimosmluvní odpovědnost Unie, jsou založeny pouze na protiprávnostech konstatovaných Tribunálem ve zrušujícím rozsudku.
- 73 Navrhovatelka ve svém kasačním opravném prostředku tento závěr nezpochybňuje.
- 74 Ve své žalobě, na základě které byl vydán zrušující rozsudek, přitom navrhovatelka tvrdila, že povinnost odůvodnit právní akty vyplývá z čl. 296 druhého pododstavce SFEU, ale rovněž zejména z práva na účinnou soudní ochranu.
- 75 V části této žaloby nadepsané „Nesplnění povinnosti uvést dostatečné odůvodnění“ navrhovatelka dospěla k závěru, že „[r]ozhodnutí zařadit [ji] [...] na seznamy je tedy nedostatečně odůvodněno, což představuje porušení čl. 296 druhého pododstavce SFEU, práva na řádnou správu, práva na obhajobu a práva na účinnou soudní ochranu“.
- 76 V důsledku toho argument vycházející z práva na účinnou soudní ochranu, tak jak byl uplatněn navrhovatelkou, ve skutečnosti souvisí s výtkou vycházející z porušení povinnosti uvést odůvodnění a nepředstavuje samostatnou výtku.

- 77 Kromě toho, i když je pravda, že navrhovatelce nic nebrání v tom, aby se v rámci takové žaloby na náhradu škody, jako je žaloba, na základě které byl vydán napadený rozsudek, dovolávala protiprávnosti spočívající v porušení práva na účinnou soudní ochranu, je nicméně třeba uvést, že navrhovatelka neprokázala, v čem se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení tím, že v bodě 51 napadeného rozsudku rozhodl, že se Rada takového porušení nedopustila.
- 78 S ohledem na tyto skutečnosti musí být druhý důvod kasačního opravného prostředku zamítnut.

Ke třetímu a šestému důvodu kasačního opravného prostředku

Argumentace účastnic řízení

- 79 Třetí a šestý důvod kasačního opravného prostředku, které je třeba posoudit společně, vycházejí z nesprávného právního posouzení a zkreslení žaloby v tom, že Tribunál zamítl žalobní důvod uplatněný v replice.
- 80 V tomto ohledu navrhovatelka tvrdí, že se Tribunál v bodech 52 až 58 napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení, když se omezil na ověření toho, zda jedna z protiprávností uvedených v její replice, a sice skutečnost, že Rada neuplatnila kritérium, o kterém tvrdila, že je uplatnila pro označení osob a subjektů, na které se měla vztahovat omezující opatření, byla výslovně uvedena v návrhu na zahájení řízení, aniž ověřil, zda byla tato protiprávnost vznesena implicitně.
- 81 Tvrdí, že Tribunál byl povinen zkoumat, zda byl tento žalobní důvod již uveden, byť jen v zárodečné formě, v žalobě, nebo zda úvahy obsažené v replice vyplývají z běžného pokračování diskuse v rámci soudního řízení. Navrhovatelka se tak omezila na odpověď na argumenty uplatněné Radou v její žalobní odpovědi. Tím, že Tribunál takové zkoumání neprovedl, vyloučil podle jejího názoru ze svého přezkumu skutečnosti relevantní pro posouzení závažnosti dotčeného porušení unijního práva.
- 82 Navrhovatelka má rovněž za to, že Tribunál v týchž bodech 52 až 58 zkreslil její žalobu tím, že odmítl jako nepřijatelný její argument, podle něhož Rada nepoužila k odůvodnění uložené sankce kritérium, o kterém tvrdila, že je použila. V tomto ohledu z její žaloby vyplývá, že navrhovatelka kritizovala protiprávnost omezujících opatření přijatých vůči ní, která zakládá odpovědnost Unie.
- 83 Rada a Komise navrhuje, aby byl třetí a šestý důvod kasačního opravného prostředku zamítnut.

Závěry Soudního dvora

- 84 V bodech 55 až 58 napadeného rozsudku Tribunál rozhodl, že argument předložený navrhovatelkou v její replice, který vychází z toho, že odůvodnění zařazení jejího jména na seznamy osob, na které se vztahují omezující opatření, není v souladu s kritériem uplatněným Radou, a jehož cílem bylo zpochybnit opodstatněnost tohoto zařazení, nemůže být považován za rozšíření žalobního důvodu vzneseného v žalobě, jenž měl prokázat existenci dostatečně závažného porušení právní normy přiznávající práva jednotlivcům, které může založit odpovědnost Unie, a že jakožto nový žalobní důvod musí být odmítnut jako nepřijatelný.
- 85 Navrhovatelka tento výklad zpochybňuje a uvádí, že ve své žalobě podané k Tribunálu tvrdila, že Rada porušila povinnost, ve vztahu k níž neměla žádný prostor pro uvážení, jelikož mohla jednat pouze na základě regulačních kritérií uvedených v dotčeném rozhodnutí a příslušných nařízeních, která stanoví kategorie osob a subjektů, které mohou být sankcionovány.

- 86 Je však třeba konstatovat, že v této žalobě navrhovatelka spojila tento argument s porušením povinnosti uvést odůvodnění. V návaznosti na tvrzení uvedené v předchozím bodě tohoto rozsudku totiž okamžitě dodala, že „protiprávnost, kterou jsou stíženy akty Rady, spočívá v porušení povinnosti uvést odůvodnění, což představuje jasné porušení práva na obhajobu a práva na účinnou soudní ochranu“.
- 87 Tribunál proto mohl mít právem za to, že argument předložený navrhovatelkou v uvedené žalobě, jenž vycházel z protiprávnosti aktů Rady zrušených zrušujícím rozsudkem z důvodu, že tento orgán uplatnil jiné kritérium než to, o kterém tvrdil, že jej uplatnil, spočívá pouze na porušení povinnosti uvést odůvodnění, a nikoli na zpochybnění opodstatněnosti odůvodnění jejího zařazení na seznam osob a subjektů, na které se vztahují omezující opatření stanovená uvedenými akty.
- 88 Za těchto podmínek musí být třetí a šestý důvod kasačního opravného prostředku zamítnuty.

Ke čtvrtému, pátému a sedmému důvodu kasačního opravného prostředku

Argumentace účastnic řízení

- 89 Čtvrtý, pátý a sedmý důvod kasačního opravného prostředku, které je třeba posoudit společně, vycházejí z nesprávného výkladu zrušujícího rozsudku, z nesprávného závěru, podle kterého skutečnost, že navrhovatelce nebyly sděleny skutečnosti použité proti ní, neprokazuje dostatečně závažné porušení normy unijního práva, jakož i ze zkrácení žaloby v rozsahu, v němž Tribunál omezil dovolávané žalobní důvody týkající se protiprávnosti pouze na porušení povinnosti uvést odůvodnění.
- 90 Navrhovatelka vytýká Tribunálu, že v bodech 49 a 50 napadeného rozsudku nesprávně vyložil zrušující rozsudek, pokud jde o povinnost Rady sdělit jí skutečnosti použité proti ní.
- 91 V bodě 82 zrušujícího rozsudku totiž Tribunál podle názoru navrhovatelky výslovně uvedl, že Rada porušila svou povinnost sdělit takové skutečnosti. Domnívá se, že s předchozích bodů uvedeného rozsudku vyplývá, že Rada nebyla schopna předložit důkaz, na němž mohly být založeny výtky odůvodňující sankci přijatou vůči ní. Tribunál se tudíž ve zrušujícím rozsudku neomezil na konstatování, že nedostatečné odůvodnění nebylo zhojeno později předloženými dokumenty, ale řádně konstatoval, že Rada nesplnila svou povinnost sdělit skutečnosti použité proti navrhovatelce, aniž byla schopna identifikovat konkrétní akty, ze kterých vycházela.
- 92 Navrhovatelka rovněž tvrdí, že se Tribunál v bodě 50 napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení, když měl za to, že porušení uvedené povinnosti sdělit skutečnosti neprokazuje v projednávané věci existenci dostatečně závažného porušení unijního práva, které zakládá odpovědnost Unie.
- 93 V tomto ohledu Soudní dvůr v rozsudku ze dne 30. května 2017, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (C-45/15 P, EU:C:2017:402, bod 40), podle jejího názoru rozhodl, že porušení povinnosti předložit v případě zpochybnění informace a důkazy, kterými jsou podloženy důvody pro přijetí omezujících opatření, představuje dostatečně závažné porušení právní normy, jejímž cílem je přiznat práva jednotlivcům. Navrhovatelka má za to, že takové porušení povinnosti poskytnout informace nebo důkazy je totožné s porušením povinnosti sdělit jí, coby dotčenému subjektu, skutečnosti použité proti ní, pokud jde o důvod použitý pro opatření spočívající ve zmrazení finančních prostředků, o kterých bylo rozhodnuto vůči ní.
- 94 Navrhovatelka konečně tvrdí, že Tribunál v bodech 44 a 45, jakož i v bodech 55 až 58 napadeného rozsudku zkrátil její žalobu, když uplatněné důvody protiprávnosti omezil pouze na porušení povinnosti uvést odůvodnění. V tomto ohledu navrhovatelka podle svého tvrzení ve své žalobě uvedla,

že neexistují důkazy, které by odůvodňovaly uloženou sankci. Tento důvod je podle ní nezávislý na tom, jak Tribunál rozhodl ve výroku zrušujícího rozsudku, ale souvisí s tím, co konstatoval v jeho odůvodnění.

- 95 Rada a Komise odpovídají, že tyto důvody kasačního opravného prostředku jsou neopodstatněné.

Závěry Soudního dvora

- 96 V bodě 82 zrušujícího rozsudku měl Tribunál za to, že Rada porušila povinnost uvést odůvodnění, jakož i povinnost sdělit navrhovatelce, coby dotčenému subjektu, skutečnosti použité proti ní, pokud jde o důvody použité pro opatření spočívající ve zmrazení finančních prostředků, o kterých bylo rozhodnuto vůči ní. Tribunál z toho v bodě 83 zrušujícího rozsudku vyvodil, že je třeba druhému žalobnímu důvodu vyhovět v rozsahu, v němž vycházel z porušení povinnosti uvést odůvodnění, což samo o sobě odůvodňovalo zrušení napadených aktů v rozsahu, v němž se týkaly navrhovatelky.
- 97 Z těchto bodů zrušujícího rozsudku vyplývá, že Tribunál měl za to, že argument navrhovatelky vycházející z porušení povinnosti sdělit jí skutečnosti použité proti ní spadá pod výtku vycházející z porušení povinnosti uvést odůvodnění.
- 98 V tomto smyslu Tribunál v bodě 68 zrušujícího rozsudku uvedl, že pokud jde konkrétně o odůvodnění, navrhovatelka v podstatě tvrdí, že není s to pochopit, na základě čeho byla zařazena na seznamy osob, na něž se vztahují opatření spočívající ve zmrazení finančních prostředků, že nedostatečné odůvodnění nebylo zhojeno později poskytnutými dokumenty a že dopis ze dne 5. prosince 2011, který jí Rada zaslala, je standardním vzorem.
- 99 Ve své žalobě, na základě které byl vydán zrušující rozsudek, přitom navrhovatelka sama spojila skutečnost, že jí nebyly sděleny skutečnosti použité proti ní, se svou výtkou vycházející z porušení povinnosti uvést odůvodnění, vznesenou v rámci svého druhého žalobního důvodu.
- 100 Z toho vyplývá, jak uvedl generální advokát v bodě 93 svého stanoviska, že Tribunál měl v bodě 49 napadeného rozsudku správně za to, že nesdělení skutečností použitých v neprospěch navrhovatelky nepředstavuje samostatný důvod pro zrušení.
- 101 Navíc je třeba odmítnout argument navrhovatelky vycházející ze zkreslení její žaloby podané k Tribunálu v rozsahu, v němž Tribunál neposoudil jako samostatný důvod protiprávnosti její argument vycházející z neexistence důkazu, který by mohl odůvodnit sankci, která jí byla uložena.
- 102 Jak totiž v podstatě uvedl generální advokát v bodech 95 až 97 svého stanoviska, z této žaloby vyplývá, stejně jako to bylo konstatováno v bodě 86 tohoto rozsudku, pokud jde o argument vycházející z toho, že Rada použila jiné kritérium než to, o němž tvrdila, že jej použila, že argument navrhovatelky o neexistenci důkazu, který by mohl odůvodnit sankci, která jí byla uložena, je neoddělitelně spjat s jejím žalobním důvodem vycházejícím z toho, že Rada porušila povinnost uvést odůvodnění.
- 103 Je třeba dodat, že i když v rozsudku ze dne 30. května 2017, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (C-45/15 P, EU:C:2017:402, bod 40), jehož se dovolávala navrhovatelka ve svém kasačním opravném prostředku, Soudní dvůr připomněl povinnost Rady v případě zpochybnění předložit informace a důkazy, kterými jsou podloženy důvody pro přijetí omezujících opatření vůči fyzické nebo právnické osobě, tento rozsudek se týkal soudního přezkumu materiální legality individuálních omezujících opatření, a nikoli přezkumu splnění povinnosti uvést odůvodnění. Jak přitom vyplývá z judikatury citované v bodě 64 tohoto rozsudku, povinnost uvést odůvodnění představuje podstatnou formální náležitost, která musí být odlišena od otázky opodstatněnosti odůvodnění.

- 104 Rozsudek ze dne 30. května 2017, *Safa Nicu Sepahan v. Rada* (C-45/15 P, EU:C:2017:402), tedy není relevantní na podporu čtvrtého, pátého a sedmého důvodu kasačního opravného prostředku, jelikož s ohledem na argumentaci uvedenou navrhovatelkou jak v její žalobě na náhradu škody podané k Tribunálu, tak ve fázi kasačního opravného prostředku, se projednávaná věc týká pouze důsledků, které je třeba vyvodit z porušení povinnosti uvést odůvodnění.
- 105 Tyto důvody kasačního opravného prostředku, které vycházejí z nesprávného výkladu zrušujícího rozsudku, jakož i žaloby podané k Tribunálu, tedy musí být zamítnuty.
- 106 S ohledem na výše uvedené a v souladu s tím, co bylo uvedeno v bodě 52 tohoto rozsudku, je třeba dospět k závěru, že nesprávné právní posouzení konstatované v bodě 49 tohoto rozsudku nemůže odůvodnit zrušení napadeného rozsudku.
- 107 Ze všech výše uvedených úvah vyplývá, že kasační opravný prostředek musí být v plném rozsahu zamítnut.

K nákladům řízení

- 108 Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora platí, že není-li kasační opravný prostředek opodstatněný, Soudní dvůr rozhodne o nákladech řízení. Podle čl. 138 odst. 1 tohoto jednacího řádu, který se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě čl. 184 odst. 1 tohoto jednacího řádu, se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.
- 109 Vzhledem k tomu, že Rada požadovala náhradu nákladů řízení a navrhovatelka neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit, že ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Radou.
- 110 Podle čl. 140 odst. 1 uvedeného jednacího řádu, který stanoví, že členské státy a orgány, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, nesou vlastní náklady řízení, ponese Komise vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

- 1) Kasační opravný prostředek se zamítá.**
- 2) Společnost Bank Refah Kargaran ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Radou Evropské unie.**
- 3) Evropská komise ponese vlastní náklady řízení.**

Podpisy